

Звіт
про роботу Чернігівської обласної організації Національної спілки
краєзнавців України у 2013 р.

I. Організаційна діяльність

Станом на січень 2013 р. до складу Чернігівської обласної організації Національної спілки краєзнавців України входило 40 осіб. Протягом року до складу ЧОО НСК України прийнято 11 осіб. Наприкінці 2013 р. підготовлені документи ще на 4 краєзнавців для вступу до Спілки. Виведено із складу спілки 1 особу (за власним бажанням).

Протягом 2013 р. було проведено 6 засідань Правління ЧОО НСКУ, на яких, зокрема, йшлося про призначення членам НСКУ, ветеранам краєзнавчого руху стипендій Чернігівської обласної державної адміністрації на 2014 р., нагородження грамотами Чернігівський обласний художній музей ім. Г.Галагана та Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця», про прийняття нових членів до ЧОО НСКУ.

За поданням Правління ЧОО НСКУ в 2013 р. відомі краєзнавці В.П. Грищенко (Чернігів) та В.М. Михайленко (Короп) одержували стипендії Чернігівської обласної державної адміністрації.

II. Науково-дослідна робота

Протягом року року за участю ЧОО НСКУ було організовано і проведено низку наукових конференцій:

- Всеукраїнська наукова конференція «Антоній Печерський та його доба» (липень, Чернігів-Любеч);
- Шості Шрагівські читання «Чернігівщина кінця XIX – початку XX ст. та Ілля Шраг» (вересень, Чернігів);
- Круглий стіл «Перші Курасівські читання, присвячені пам'яті українського історика Г. М. Кураса (1957–2008)» (квітень, Чернігів);
- наукова конференція «Колекціонування українських старожитностей як складова частина українського національного руху і національного відродження XIX – початку XX століть» (квітень, Чернігів);

- Круглий стіл “Д.Я. Самоквасов і розвиток археологічних досліджень на Чернігово-Сіверщині (до 170-річчя з дня народження)” (травень, Чернігів);
- «Родові таємниці Сіверянського краю» (вересень, Новгород-Сіверський);
- Третя наукова конференція «Чернігівщина і чернігівці часів Української революції 1917–1921 років» (жовтень, Чернігів);
- Круглий стіл «Михайло Могилянський та його доба (до 140-річчя від дня народження)» (листопад, Чернігів);
- Круглий стіл «80-ті роковини Голодомору 1932–1933 років в Україні: пам’ять народу не убієнна» (листопад, Чернігів);
- Міжнародної наукової конференції “Самоквасівські читання” (грудень, Чернігів).

У 2012 р. на засіданнях Спеціалізованої вченої ради К 79.053.01 у Чернігівському національному педагогічному університеті імені Т.Г. Шевченка було захищено кілька кандидатських дисертацій з історії краю:

Казимір В.А. “Науково-педагогічна та громадська діяльність В.В. Дубровського в Україні”;

Мітеров О.Й. “Селянське господарство Чернігівської губернії у другій половині ХІХ – на початку ХХ ст.”;

Горох М.В. “Створення та функціонування системи Торгсину на Чернігівщині (1932–1936 рр.)”;

В Інституті археології НАН України – Ногін Є.В. “Неоліт Північно-Східної України”.

III. Просвітницька діяльність

Протягом 2013 р. за безпосередньої участі членів Спілки на засіданнях клубу «Краєзнавець», що діє на базі чернігівської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. В.Г. Короленка та в Чернігівському історичному музеї

імені В.В. Тарновського, було презентовано нові книги краєзнавчого характеру:

- Маркевич М. “Історичний та статистичний опис Чернігова”;
- Русов О. “Щоденники та спогади”;
- Коваленко О.Б., Рахно О.Я. “Гніздо вільнодумства і гуманності: садиба Ліндфорсів-Русових в Олешні та її мешканці”;
- “Георгій Вороний та його родинне оточення”;
- “Віддані магії неба”;
- “Променисте слово Майстра”: літературний вечір пам’яті поета Ігоря Качуровського (1918-2013);
- комплект листівок “Пам’ятки Седнева на малюнках і світлинах із зібрання Стефана Таранушенка”;
- “Літопис доль та днів минулих” та восьмої частини відеоматеріалів з історії Чернігівського району “Пізнай рідний край” до 90-річчя утворення Чернігівського району.
- “Шляхами Тараса Шевченка. Чернігівщина: Путівник”;
- «Скарбниця української культури» – № 14;
- Зайченко В. “Село Масани, яким воно було”;
- Горобець С., Ситий І. “Ройська сотня. Історія створення, населені пункти, сотенна старшина”;
- буклет “Музейно-меморіальний комплекс партизанської слави “Лісоград”

Члени Спілки також підготували кілька тематичних виставок:

- “Рукою власною...” (до 210-ї річниці смерті К.Г.Розумовського) (Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського – Л.П. Линюк, І.М.Ситий);
- «Пом’яни, Господи, жертв Катастрофи і героїв її» (Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського – Л.П. Линюк, В.Г. Мудрицька);

- в рамках щорічних зборів Чернігівського земляцтва в Києві презентовано виставку до 175-річчя Василя Васильовича Тарновського (*Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського* – С.Л. Лаєвський, Л.П. Линюк);
- «Нові археологічні дослідження Чернігівщини» (*Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського* – С.Л. Лаєвський, В.Г. Мудрицька, Л.Ф. Сита);
- «Український Колумб» (до 240-річчя Ю. Лисянського) (*Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського* – С.О. Половникова, С.Л. Лаєвський, Л.О. Майборода);
- виставка «Ab ovo. Предмети християнського культу Х–ХІІІ століть у зібранні Чернігівського історичного музею імені В.В. Тарновського», створена до 1025-річчя хрещення Київської Русі (*Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського* – С.Л. Лаєвський, В.Г. Мудрицька, Л.Ф. Сита);
- «Перший директор. В.Я. Радченко» (до 100-річчя від дня народження першого директора Чернігівського «Хімволокна») (*Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського* – С.О. Половникова, С.Л. Лаєвський, Т.П. Журавлева);
- “Ми звинувачуємо! Голодомор 1932–1933 років – геноцид українського народу” (*Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського* – С.Л. Лаєвський, М.М. Блакитний);
- «Чоловіки і Антоній Печерський в українському гаптуванні» (*Чернігівський обласний історичний музей ім. В.В.Тарновського* – В.В.Зайченко);
- Виставка живопису Романа Гуманюка «Вогні Прип'яті або Тіні Чорнобиля» (*Чернігівський обласний художній музей ім. Г.Галагана* – Ральченко І.Г.);

- Пересувна виставка «Реквієм» з фондів НКЗ «Гетьманська столиця» до 305-річниці Батуринської трагедії» (*Чернігівський обласний художній музей ім. Г.Галагана – Реброва Н.Б., Кіяшко Л.М.*);
- Виставка однієї картини «Біле і чорне» Михайла Жука. До 130-річчя художника та 30-річчя ЧОХМ імені Григорія Галагана (*Чернігівський обласний художній музей ім. Г.Галагана – Ральченко І.Г.*);
- Виставка живопису «Минуле і сьогодення Чернігова». До 70-річчя визволення Чернігова від німецько-фашиських загарбників. (*Чернігівський обласний художній музей ім. Г.Галагана – Ральченко І.Г.*);

У червні 2013 р. член Правління ЧОО НСКУ О.І. Крук брав участь у науково-краєзнавчій експедиції на Волинь, організованій Правлінням НСКУ.

У друкованих та електронних ЗМІ з метою пропаганди історико-культурної спадщини Чернігівщини протягом 2013 р. виступили члени Спілки О.Б. Коваленко, Т.П. Демченко, О.Я. Рахно, О.І. Крук, С.Л. Лаєвський, О.П. Добриця, С.О. Половникова, Н.Б. Реброва.

ЧОО НСКУ плідно співпрацює з Чернігівським національним педагогічним університетом імені Т.Г. Шевченка, Ніжинським державним університетом імені М.В. Гоголя, Чернігівським обласним історичним музеєм імені В.В. Тарновського, Чернігівським обласним художнім музеєм імені Г.П. Галагана, Батуринським національним заповідником “Гетьманська столиця”, Історико- археологічним музейним комплексом “Древній Любеч”.

IV. Видавнича справа

Протягом 2013 р. члени Спілки опублікували низку видань:

Зайченко В. Село Масани, яким воно було. – Вид. друге, доп. – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2013. – 184 с.;

Добриця О.П. Забута спадщина. – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2013. – 174 с.

Реабілітовані історією. Чернігівська область. – Чернігів: Десна Поліграф, 2013. – Т. 5. – 580 с.

“Літопис доль та днів минулих” – Чернігів: Видавець Лозовий В. М., 2013. – 612 с.

Горобець С., Ситий І. “Ройська сотня. Історія створення, населені пункти, сотенна старшина” – Чернігів: Десна Поліграф, 2013;

Корюківська трагедія: наймасовіший злочин гітлерівців. Березень 1943 р. Бібліографічний покажчик. – Чернігів, 2013. – 44 с.

Тривало видання біобібліографічного характеру:

А.А. Карнабед – митець: художник та фотомайстер. Бібліографічний покажчик. – Чернігів, 2013. – 24 с.

Микола Михайлович Ткач. Біобібліографічний покажчик: Серія письменники наші землі. – Чернігів, 2013 – 70 с.

Крім того, видано кілька комплектів листівок у запечаткованій Правлінням ЧОО НСКУ серії “Чернігівщина туристична”.

**Голова Правління
Чернігівської обласної
організації Національної
спілки краєзнавців України,
професор**

Коваленко О.Б.